

Koonga valla leht

Kõnnu kuukiri

NR 10 (127) oktoober 2006

NUNNUDE VÄLJANÄITUS

Välja kuulutatud nunnude näitusele oli kõige aktiivsem osavõtt Lõpel. Nii sai teoks 05. oktoobril kohalike inimeste toodud aiasaaduste väljapanek. Külastajaid oli ootamatult palju. Uudistamas käisid ka Lõpe kooli õpilased ja lasteaia mudilased. Lapsed said maiustada kodumaiste viinamarjadega, mis on pärit Aino Tamsalu aiast. Kokkuvõttes võib kinnitada, et igati korda läinud üritus. Olge edaspidigi aktiivsed üleskutsetele.

Merike Pikkmeets

Lõbus õpetajate päev Koonga lasteaias

Neljapäeva hommik lasteaias erines tavapärasest, sest rühmades võtsid lapsed vastu uued õpetajad.

Vanema rühma lapsed said sellel päeval endale uued mängukaaslased Tiina ja Virve, kes olid koerust täis ja tembutasid igal võimalusel. Uued lapsed pidid joonistama pildi aastaegadest, õhupalle puhuma ja õppima selgeks huvitava mängu. (edasi lk.2)

Õpetajate päev Lõpel

Sellel aastal külastas Lõpe kooli õpetajate päeval kusagilt teisest maakonnast esimene klass, et tutvuda siinse õppetööga. Hommikul koguneti saali ja tervitati pidulikult külalisi. Kooli direktor Tõnis tutvustas meie kooli ja andis juhtnöörid päevakava kohta. Et õiget ülevaadet saada, toimus külalistele tunniplaani alusel täispikk koolitund ja õpetajaks oli Aliise. Direktor ise kontrollis tundi, et kõik sujuvalt laabuks. (edasi lk.2)

Lõbus õpetajate päev Koonga lasteaias

Noorema rühma lapsi külastasid karulapsed Kati ja Mati, kes võistlesid ja meisterdasid uute õpetajate juhendamisel.

Peale tordi söömist rühmades koguneti saali, kus võisteldi kõieveos, hüppepalli ja –nööri hüpkamises, lauldi ja mängiti ühismänge.

Enne lõunauinakut pidas vanem rühm lõbusa pidžaamapeo. Päevale pani punkti õpetajate koosistumine, kus kohvi ja torti maitsti ning muljeid olnud päevast vahetati.

Lasteaed tänab lõbusa ja sisuka päeva eest lapsevanemaid Teevi ja Rein Künnapit, Tiina Annukit ja Helen Hirvelat, kes sellel päeval olid õpetajate rollis ning tore päeva läbi viisid.
Tiina Assafrei

Õpetajate päev Lõpel

Kõik ei läinud siiski nii ladusalt nagu ette valmistatud oli. Külalised olid üsna veidra kasvatusesega ja kohati tundus, et nendel ei olegi veel kool alanud. Vaieldi oma vanemate vara üle ja uhkustati küll suuremate vendadega, vildikatega jne. Tund ei tahtnud kuidagi sujuda. Direktor pidi isiklikult korra majja lööma, sest lärm läks juba liiga suureks. Lõpuks kostis päästev koolikell. Aga ega sellega veel külalistega sekeldused lõppenud olnud. Vahetunni ajal tormati ümber koolimaja ja koridorist leitud käruga kihutati mööda koridori ning joosti direktor jalust maha. Õnneks tuli külalistel aeg lahkuda ja majja sigines jälle vaikus, et puhata nädalavahetusel liigsest lärmist ning siis jälle tõsise tööga pihta hakata...
Merike Pikk mets

Mida uut on sel aastal Lõpe Põhikoolis?

Sel õppeaastal otsustasime koos aineõpetajatega, et iga kuu saab oma kindla teema, millele vastavalt toimub igal nädalal mingi üritus. Septembri ja oktoobri teemaks sai valitud „Loodus ja inimene”. Septembris korraldasid klassijuhatajad loodusesse erinevaid matku ning peale seda toimus koolis viktoriin „Kas tunned puid?”. Osaleda sai kogu meie maja rahvas- nii õpilased kui ka töötajad. Äratundmiseks olid väljas 29 erineva puu lehed. Tublimad olid 1-4 klassist: Madis Mihklepp, Karin Mihklepp, Raivo Palumäe ja Kalmer Kaljula. 5-9 klassist olid võidukad: Riine Roseniit ja Aliise Allik. Õpetajatest tegi teistele ära Elve Sikk. Järgmisel nädalal toimus näitus ”Sügislilled”. Näitusele toodi kokku 57 erinevat sorti sügislilli ning lilleilu jätkus koolis terveks nädalaks. 9.klassi noormehed Eimar ja Eiko Tegova, Tõnis Zaitsev, Marko Kaljula tegid ettepaneku teha ka näitus sügisõuntest, mis sai ka poiste abiga teoks tehtud. Õunu sai näitusel ka degusteerida ja lapsed tunnistasid kõige paremaks õunasordiks „Melba”. Algklassi õpilased külastasid klubis „Nunnude” näitust. Tore oli maitsta Lõpel kasvanud viinamarju ja vaadata, millist imet on loodus teinud erinevate viljadega. Praegu on käimas lõbused võistlused, mis põhinevad inimese erinevatel meeletajudel nagu mälu, kuulmine, lõhnad, maitmine jne. Teema võtab kokku veerandi viimasel koolipäeval toimuv suur viktoriin „Loodus ja inimene” Uuel veerandil on ootamas juba uus teema – võõrkeeled.

RINGIDE TOIMUMISE AJAD

ESMASPÄEV

TANTSURING

Juhendab Aliise Allik
15.00-16.00(klubis)

MUDILASKOOR

14.10- 15.00
Juhendab Aili Kaljula

TEISIPÄEV

NUPUTA

Juhendab Elve Sikk

KOLMAPÄEV

KÄSITÖÖ

Juhendab Sirje Kaska
12.20 – 14.00

SPORDIRING

15.00-16.00 nooremad
16.00-17.00 vanemad
juhendab Liliana Tammeaar

MALE

13.15-15.00
Juhendab Reet Pikk mets

TÜDR.ANSAMBEL

14.10-15.00
Juhendab Aili Kaljula

Kaunis kool

2006.a kevadel võttis Koonga kool osa maakondlikust konkursist „Kaunis kool”. Kirjutasime oma tegemiste kohta raporti. Juunis külastas maakonnakomisjon kõiki konkursist osavõtjaid, sealhulgas ka meid.

Muidu korras kooliümbrusele lisaks oli meil ette näidata nn kivide vahe, mis kooli, hoolekogu ja valla ühishõududega sai 2006.a kevadel korda. Nimetatud paik meeldis komisjonile väga omapärasuse tõttu. Nüüd on

seal ka puupakud, kus saab istuda ja õuetunde pidada.

Sel sügisel saime teada tulemused: meie pingutusi oli tunnustatud. Preemiaks sai 7 meie tublimat riisujat minna ekskursionile Läänemaale ning veel 7 võttis direktor kaasa Tõstamaale Pärnu maavanema vastuvõtule, kus koolile kingiti tänukiri ja Fiskarsi labidas.

Püüame ka edaspidi oma kooli ümbrust kaunina ja puhtana hoida.

Ülle Andrea

Preemiaekskursioon Läänemaale

22.septembril toimus projektist Kaunis kool osavõtnud koolide õpilastele tasuta ekskursion Läänemaale. Reisil käis ka 7 Koonga kooli tublit õpilast. Reisikaaslasteks olid Tõstamaa, Libatse ja Häädemeeste koolide õpilased.

Kõigepealt sõitsime Lihulasse, kust võtsime kaasa ekskursionijuhi Urmas Leki. Esimene pikem peatus oli Penijõel, kus asub Matsalu Rahvusparki keskus. Kõigepealt tutvusime rahvusparki ajalugu ja tänapäeva tutvustava filmiga. Seejärel suundusime topiste muuseumisse. Topised pakkusid lastele suurt põnevust ja said paljude lemmikuteks. Huvitav oli ka lindude rännet, mune ja laule tutvustav väljapanek.

Edasi viis reis meid Haapsallu. Peale väikest linnaekskursioni bussiga tutvusime piiskopilinnusega. Linnuse juurest läksime jalgsi bussi juurde. Teel astusime sisse kommipoodi ja nägime kuulsat ööklubi Aafrika.

Teekond maailma otsa – nii võib nimetada Haapsalu ja Noa-Rootsi vahelist sõitu. Muudkui sõidad ja sõidad tee ääres vaid mõni üksik maja ja palju kadakasi karjamaid. Lõpuks ilmus meie ette siiski ka suuremaid hooneid. Tegemist oli Pürksi asulaga, kus asubki kuulus Noa-Rootsi Gümnaasium. Noa-Rootsi koolimaja oli väga ilus ja vahetundide ajal said lapsed telekat vaadata, magada, istuda diivanil või vaadata videofilme. Kooli lõpupilte vaadates tundsimme uhkust, et ka meie kooli vilistlane on lõpetanud Noa-Rootsi Gümnaasiumi.

Kuna Läänemaa on mereäärne maa, jõudsime ka meie lõpuks mere äärde. Nautisime merd surfarite lemmikpaigas – Peraküla rannas. Meri oli fantastiline! Lapsed tegid võidu jooksu lainetega. Kes jäi kaotajaks, sai endale märjad varbad, aga see ei heidutanud kedagi. Järgnes jalgsimatk Nõva Looduskaitseala kaunis metsas. Matkajuht rääkis meile, et inimene kuuleb ka oma südamega helisid ja tunnetab, mis tema ümber toimub ning laskis meil vaikust kuulata. Metsas olid päkapikud käinud ja triibulise soki täie komme puu otsa jätnud. Enne koduteele asumist pakkusid kohalikud kokatädid maitsvat suppi ning soovijad said külakiigel kiikuda.

Aitäh Pärnumaa Keskkonnateenistusele huvitava reisi eest!

Reisil käisid Gert Paabut, Oliver Kappak, Mari Mäsepp, Martin Kõks, Kimmo Kuru, Liina Mäsepp ja Kristjan Siiman. Lapsi saatis reisil ja pani kirja nende mõtted õpetaja Aile Ailt.

Oidremaa naiselts avas uue hooaja

Suvest on saanud sügis ja taas mõlguvad mõtted, mida sel aastal koos tegema hakata. Esimese üritusena avasime oma uue hooaja väljasõiduga Pikavere külla. Kaasa sai võetud ka piknikukorvid. Oma väravas oli meid juba ootamas Külli Sepp, kes tegi meile mööda küla toreda ekskursion. On hea mõelda, et inimesed tahavad ja jaksavad oma küla sellisena säilitada nagu on see pärandina jäänud esiisadest. Küla tiikki on nüüdseks uuendatud ja puhastamise käigus mõeldud nii suurtele kui väikestele.

Seltsi tegevusplaane sai külaplatsil piknikku pidades arutada. Ilm oli hilissuvele vastavalt mõnus ja natuke tuuline, ei kiirustanud keegi lahkuma. Tore päev oli.

Merike Pikk mets

4 H looduslaager Tootsis

Tootsi 4 H korraldas sügisel toreda looduslaagri kuhu olid kutsutud Koonga 4 H klubi Jokker liikmed. Lastel oli võimalus sõita rongiga turbarappa ja oma silmaga näha kuidas näeb raba välja enne ja pärast turba kaevandamist ja vaadata tehnikat millega rabas tööd tehakse. Peale rabas käiku läksime ekskursioonile briketti ja turbatööstusesse. Igauks võis koju viimiseks mälestuseks kaasa võtta brikettipätsi.

Et kõik see ka mällu kinnistuks osaleti viktoriinil ja lahendati ristsõna. Küsimused olid selle kohta mida päeva jooksul näha oli. Nii, et kes silmad ja kõrvad lahti hoidis teadis küsimustele õigeid vastuseid anda. Kõige lõpuks oli võimalus endale teha pärlitest mesilane. Kahjuks ei jäänud selleks laagris mahti, sest teha tahtjaid oli palju ja see oli väga aeganõudev töö. Aga pärlid said koju kaasa toodud ja koolipäeva lõpul oleme neid vaikselt kokku nokitsenud. Esimesed meie klubi mesilased on kiirematel juba valmis.

Oma laagrimälestustes kirjutavad lapsed järgmist.

Jaan: Mulle meeldis väga. Me võiks sinna veel minna. Ja samad koolid võiks tulla, sest siis oleks kellega võistelda.

Christi: Laager oli väga rõõmus ja tore.

Kadi: Laager oli lahe! Disko kõige lähedam loomulikult. Aga tahaksin kiirema veduriga sõita. Tänu samuti minu pere poolt, kuna ma nii lõbusasse laagrisse sain. Aitäh teile ja suur tänu korraldajatele.

Koonga kooli sünnipäev Nedrema Puisniidul.

Sellel aastal otsustasime kooli sünnipäeva tähistada Nedrema puisniidul vorstide grillimisega ja koogi söömisega Altklassidele toimus ekskursioon Kaljo Brandti juhendamisel ja suurtele matkamäng kus tuli täita erinevaid ülesandeid.

Puisniidu peremees Kaljo rääkis sellest kuidas mertsas käituda, mida teha siis kui juhtud ära eksima ja tutvustas lastele puisniidu tuntumaid taimi.

Suurtel tuli matkamängus osalemisel pea tööle panna. Mõõdeti puu kõrgust, korjati puudelehti, nuusutati erinevaid maitseaineid(sibul, pipar, kohv, seen....),visati käbisid rõngasse ja joonistati looduslike materjalidega pilte.

Üheskoos mindi ka „kuradit“ tervitama ja käidi ära soosaartel.

Kes jalavaeva paljuks pidas sai kohale toimetatud koolibussiga. Aga sportlikumad sõitsid kohale jalgratastel.

Õpetajate päev Koonga koolis.

Õpetajate päev algas meie koolis aktusega. Esimeste muusikahelide saatel astusid 9.kl. õpilaste kõrval oma esimesele kooliüritusele Õ klassi õpilased, et võtta vastu oma esimene õpik. Tänuõnad ütles direktor Priit Tuuling ja õpikud jagas kätte õppealajuhataja Roman Davõdov. Seejärel suundusid Õ kl. õpilased oma esimesse tundi.

Ega õppimine kerge polnud. Õppeaineteks olid sudoku, ristsõna, esteetika, ilulugemine ja koorilaul. Koorilauluga ühinesid ka need õpetajad kellel oli parajasti vaba tund.

Peale tundide lõppu toimusid spordisaalis võistlused pimevõrkpallis ja rätikuvõrkpallis. Lõpuks polnud oluline kes võidab. Mäng oli väga lõbus ja kaasakiskuv.

Õpetajate päeva lõpetas pidulik tordi söömine ja arutelu noorte õpetajatega õpetajaks olemisest. Nii mõnigi leidis, et see on küllaltki raske. Aga jõudu ja jaksu neile elukutse valimisel. Ja kes teab võib-olla juhtub, et mõni neist valib oma erialaks õpetaja kutse.

3X Riina Kappak

Allkirjastati digitaalse tervise loo leping

Sotsiaalministeerium ja ühispakkumise esindaja OÜ Hewlett-Packard Eesti allkirjastasid lepingu digitaalse tervise loo tehnilise lahenduse väljatöötamiseks. Digitaalne tervise loo võetakse üleriiklikult kasutusele 2008. aasta lõpus.

Eesti E-tervise sihtasutuse juhatuse liikme Agu Kivimägi hinnangul on digitaalse tervise loo loomine Eesti riigi lähiaastate üks suuremahulisemaid ning olulisemaid infotehnoloogiaprojekte. Kuna digitaalne tervise loo puudutab iga eesti elaniku delikaatseid isikuandmeid, on Kivimägi sõnul süsteemi tehnilise lahendusele väga ranged nõuded. "Turvalisuse aspektist vaadates tuleb digitaalse tervise loo lahendus samalaadne kui pankadel ja andmete õige kasutamise tagamiseks jätab süsteem igast päringust jälje," kommenteeris Kivimägi.

Hewlett-Packard Eesti filiaali juhataja Tõnis Mäe sõnas, et kõiki eesti elanikke puudutava infotehnoloogilise projekti väljatöötamine on suur väljakutse, kuid ettevõtte saab digiloo tehnilise lahenduse loomisega kindlasti edukalt hakkama. "Hewlett-Packardil on maailmas sarnaste meditsiini valdkonna projektide teostamise pikaajaline kogemus, neid teadmisi kasutatakse ka Eesti digiloo lahenduse väljatöötamisel," ütles Mäe. Näiteks on Hewlett-Packard loonud tervishoiu valdkonna infotehnoloogilisi rakendusi Suurbritannias, Hispaanias, Austrias, Iirimaa ja Leedus. Eesti digitaalse tervise loo infotehnoloogilise lahenduse hanke võitnud konsortiumisse kuulub peale Hewlett-Packard Eesti veel Microlink Eesti ja Icefire.

Sotsiaalministeeriumil on lähiaastatel paralleelselt digitaalse tervise loo plaanis välja arendada veel kolm üleriiklikku e-tervise teenust: e-retsept, digiregistratuur ja digipilt. Sotsiaalministri Jaak Aabi sõnul on need projektid, mis toovad kasu igale Eesti elanikule. "E-tervise arendusprojektidest on kasu nii arstidele kui patsientidele. Arstil on parem ülevaade patsiendi tervise seisundist ja tema kolleegide määratud diagnoosidest ja ravist ning see viib ravikvaliteedi paranemisele," ütles Aab.

Aabi sõnul on veelgi olulisem see, mida e-tervise projektid tähendavad iga inimese jaoks. "E-tervise teenuste ellu viimisel saab igaks informatsiooni oma tervise kohta, olenemata asukohast ja ajast. Samuti muudab see tervishoiuteenuse saamise patsiendile mugavamaks – tulevikus ei pea enam röntgenpildi koridoris ootama ja analüüside tulemuse teada saamiseks arstile helistama," tutvustas sotsiaalminister projektide eelseid.

Digiloo süsteemi projekteerimisega alustatakse lähiaastatel. 2007. aastal viiakse läbi pilootprojekt kuues Eesti tervishoiuasutuses ja 2008. aasta lõpuks peaksid digitaalse tervise loo süsteemiga olema liitunud ning seda kasutama kõik Eesti tervishoiuasutused, sealhulgas perearstid.

E-tervise projekte rahastatakse Euroopa Liidu struktuurfondidest. Kokku on e-tervise seaduse eelnõu valmimiseks ning nelja e-tervise projekti elluviimiseks kavandatud 36 miljonit krooni.

Septembris avati internetis aadressil <http://foorum.e-tervis.ee/> e-tervise foorum, kus igaks saab esitada

küsimusi digitaalse tervise loo, digiregistratuuri, digipiltide ja digiretsepti projektide kohta, avaldada arvamust ja teha ettepanekuid.

Taustainfo digitaalse tervise loo kohta

✓ Toetudes Ameerika Ühendriikides läbiviidud uuringutele, aitaks terviseandmete digitaliseerimine Eestis päästa aastas vähemalt 12 inimest rohkem ning vähendada ravivigade arvu hinnanguliselt 600 võrra. Väheneksid ka ravimite konflikti tõttu saadud tervisekahjustused

✓ Digiloo võimaldab saada arstil täieliku info patsiendi kohta. See võimaldab jälgida haiguse kulgu ajas. Näiteks kroonilise haiguse puhul saab arst hinnata, kas see süveneb või mitte.

✓ Digiloo võimaldab esimest korda hakata hindama ka süsteemi tervikuna iga konkreetse haigusjuhtumi kontekstis. Senised andmed paiknevad erinevates raviasutustes ega liigu piisavalt patsiendiga kaasa. Digiloo puhul saab ka hinnata, millises ravietapis on puudujääke olnud – kas ennetustegevuses, aktiivravis, taastusravis või hooldusravis.

✓ Digitaalne tervise loo võimaldab patsiendil näha arvu- tist oma terviseandmeid ning nende kasutamist. Arstil tekib õigus patsiendi terviseandmeid näha siis, kui ta vajab teavet inimese raviks või on patsiendi tervis ohus.

✓ Inimesel on õigus otsustada, kes tema andmeid kasutab ja vaatab. Patsient võib oma andmed sulgeda kui soovib – sel juhul arstid andmeid ei näe, kuid sellest tulenevalt läheb vastutus ravi tulemuste eest üle patsiendile. Erandjuhul, kui inimese elu on ohus, tekib arstil õigus patsiendi andmeid vaadata. Neid juhtumeid peab arst põhjendama ning põhjendusi hakatakse analüüsima.

✓ Üheks suurimaks hirmuks digiloo teenuse juurutamisel on andmete lekkimine. Patsiendid kardavad, et nende andmeid võivad vaadata arstid, kellel selleks vajadust pole. Digimaailm võimaldab aga andmete õiget kasutamist praegusest palju paremini jälgida, sest igast andmevaatamisest jääb maha jälge.

✓ Riik tagab andmete turvalise töötlemise ja läbipaistvad reeglid, samuti järelevalve ja sanktsioonid. Tehnoloogiliselt kaitstakse digiloo andmeid kõrgeimal tasemel – turvalisustase on võrreldav pankadega.

✓ Andmete kasutamine statistikas ja uuringutes reguleeritakse eraldi. See toimub üldjuhul läbi kodeerimiskeskuse isikustamata kujul. Andmeid saab kasutada ainult seadustes reguleeritud eesmärkidel ja viisil. Digiloo isikustatud andmetele ametnikud ja statistikud juurdepääsu ei oma.

✓ Kõik e-tervise seaduse eelnõu ja teenuste kohta käivad dokumendid pannakse üles Eesti E-tervise sihtasutuse kodulehele aadressil www.e-tervis.ee. Kõikide dokumentide ja uudiste kohta saab veebikülastaja avaldada arvamust. Inimesed saavad selle kodulehe kaudu osaleda näiteks digiloo andmekasutusreeglite loomisel (wiki.e-tervis.ee).

✓ Digitaalne tervise loo ning digiretsept võetakse kasutusele 2008. aasta lõpuks.

✓ 2007. aasta detsembris võetakse kasutusele digipildid (ultraheli, filmid, röntgen) ja digiregistratuur.

Marika Raiski/ meediasuhete nõunik

OidREMAA mõisa lugu 3

Ühel õhtul tuli kuus metsikut meest, hambuni relvastatud ja nõudsid sissepääsu. Tegime ruttu neile toitu, nii et neil oli midagi süüa ja juua. Nad paistsid olevat väga õelad ja pärisid omaniku järele. Kui nad kuulsid, et olin tema asemik, vaatasid nad salaja üksteisele ja irvitasid otse ilgelt. Nad said sooja toa, aga meil oli sellel öösel palju hirmu, kuna kartsime, et nad tahavad meie juurde sisse tungida. Me palusime Jumala kaitset ja ta andis ka seda nende eest.

Teine kord tuli kaks ja tahtsid sisse, aga kuna olime kustutanud valguse, ratsutasid nad väljas ja katsusid asjatult avada uksi, alles pärast kella kolme saabus rahu. Õnneks ei lõõnud nad aknaid sisse, võib-olla arvasid, et olime relvastatud. Nad olid hommiku eel ratsutanud ühte külla 2-3 kilomeetri kaugusel. Seal olid nad olnud häbematud naiste vastu ja lõõnud ühe mehe surnuks. Tema naine jäi selle üle hullumeelseks, jooksis ringi nagu kurjast vaimust vallatud ja karjus, mida nad oli teinud talle ja tema mehele. Nad tulid ka meile tagasi ja nõudsid hobuseid, aga kuna meie omad polnud küllalt head, tahtsid nad jälle sisse. Meile oli aga majutatud teisi sõdureid, kellega seisin heal jalal, nad ajasid need minema.

Ühel teisel päeval samal sügisel, vist novembris, oli jätkuvalt nii palju halbu ja pealetükkivaid sõdureid, et meil oli võimatu end päästa. Läksime siis tagauksest välja alla heinamaale ja peitsime end meie väikese pojaga ühe heinakuhja taga. Magasime seal ja kaalusime olukorda. Hakkas aga vihma sadama ja ööseks ei saanud me ju sinna jääda. Õhtu paiku hiilisime tagasi koju, kuna olime näljased ja pooleldi roidunud. Sellel öösel oli aga rahu, mille eest tänasime Jumalat. Kõik, mis oli meil ühes majas vajalikkudest asjadest, kadus: 6 kallist kardinat, 8 üsna suurt peapatja. Üleüldse, mis polnud meil voodite all, rööviti sõdurite poolt ja kaebamine ei aidanud. Ainult mõnitus ja naer, lisaks ähvardused, seda mitte kindralstaabile meldida. Ühel öösel teatasid meie öövahid, et ühe küüni juures, mis sisaldas palju peksmata kaeru, oli sõdureid paljude hobustega. Nad oli ka varem sinna sisse murdnud, aga ma olin kindlustanud neli väravat nii tugevalt, et minu arvates keegi ei suutnud neid lahti murda. Aga sellel õhtul olid nad kaevanud sügava haua ühe värava ees ja nagu küülikud roninud värava alt küüni, selle seespoolt avamiseks. Nüüd laadisid nad oma regesid. Küüni ümber olid välja pandud vahid, kes tulistasid mitu korda, nii et meie ei

saanud läheneda.

Minu juures oli aga üks täiskasvanud poeg, kes koos karjatalitajaga riskis läheneda, nii et nägid kõike. Nende hulgas tekkis siiski

segadust, nii et hakkasid ära sõitma, mõned isegi tühjade regedega. Minu poeg ja karjatalitaja sõitsid nende järel. Nad peatusid ühes külas umbes 10 km meist, sinna viisid nad üle 20 koorma peksmata kaeru. Ja kui meie omad meldisid seda ligemale ohvitserile, oli vastuseks, et nad pidid ruttu lahkuma külast, vastasel korral lastakse nad maha, järelikult polnud midagi teha. Seda laadi ebameeldivused kuulusid päevakorra juurde. Me lasime salaja koostada maamiilitsa juures aruande. Seda hinnati umbkaudselt, aasta lõpul oli minu kaotus üle 14 000 kuldrubla, omanikul aga palju suurem.

Oli raske saada midagi toiduks. Mölder ei julgenud meie jaoks jahvatada, kuna tema juures oli ööpäevane sõjaline valve ja niipea kui tuuliku tiivad olid natuke liikunud, tuli kohe kohale üks allohvitser ja võttis, mis seal oli. Sama lugu oli rehepeksmisega. Kui lasti masin käima, oli seda kuulda kaugemale nendel toleaegetel pilvitutel päevadel. Katsetasin kord rehepeksmist kõrvalmõisa juures, mis oli hästi peidetud metsade vahel, aga kohe pärast hommikueinet tuli rida reege käsuga kõrgetelt ohvitseridelt, et kui see oli kaer, pidime andma 120 topelttsentnerit, nii et peatusime varsti. Jätkasime lõunani, siis kruvisin ära manomeetri, ettekäändega, et see näitas valesti ja ei lubanud enam lokomobiili kütta. Tuli veel käske jätkata kaerte peksmist, aga ma ei saanud ju seda teha ilma manomeetrita ja ümbruskonnas polnud ühtegi mehaanikut, kuna kõik olid sõjas. Niiviisi sain igal juhul säilitada vilja külvi jaoks. Samal kombel tahtsid nad võtta meilt kõike valgustust, mis pärast kaevasin tunni petrooleumi maa sisse ühe põllu keskel, et seda oleks kogu mõisa jaoks. Ka see õnnestus mul ilma avastamata. Olukord muutus üha väljakannatamatuks. Sõdurid käisid enamasti purjus ringi, kuna neile saadeti tuju tõstmiseks palju kaukaasia veini. Nii muutusid nad üha rohkem ninakaks, koguni häbematuks. (Järgneb...)

**Õnnitleme oktoobrikuu
sünnipäevalapsi!**

JOHANNES PLOOM		88
ALFEI MÄND		84
OLGA VILJAK		80
ANNI TAMM		75
HEINO PAE		75
VAIKE PITKMANN		70
HELJE-ULANDA GNEZDOVA		65
ILME LUIST		65
UNO VILJAK		55
MATI VÄLJAK		50
HELLE VAMBOLA		50

CARIINA LIZETTE LIIV
06.09.2006

ANDRE ANDREAS TOHVER
28.09.2006

Helle Vambola 50

Aeg seob aastad ajavihku,
sünnipäev toob lilled pihku,
need Sul õnne, rõõmu toogu,
päikest päevadesse loogu!

Õnnitleme sünnipäeval!
Irta küla rahvas

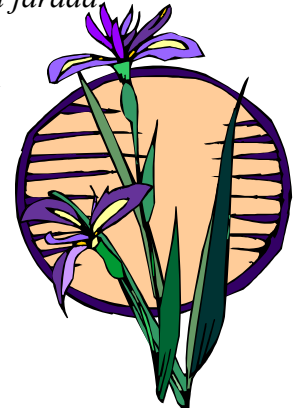
MASSAŽ T ja N Lõpel
aeg ja tasu kokkuleppel
Kristi Kangur Info tel. 5205359

*Soovime õnne ja surume käppa,
aeg ühe aasta ära näppas.
Olgu Teil aastaid veel edasi särada,
aega Teil küllalt veel elupuud järada.*

**Õnnitleme oktoobrikuu
sünnipäevalapsi!**

Silvia Mäemets
Vambola Sepp
Tiina Hirvela
Ege Kalmu

Pikavere Küla Selts

OÜ Kõima Mõis
Ostab kasvavat
küttepuid metsa.
Telefon 51504444
44 70540

Lepiku Lihätööstus Vana-Vigalas pakub kiiremas korras tööd järgmistele töökohtadele:
Tapjad, transporttöölised, kondistajad, fileerijad, pakkijad, hakklihameistrid, koristajad,
sekretär-asjaajaja(HACCP/koolitus).

Vajalike koolituste saamine Lepiku Lihätööstuse kaudu.
Palk kokkuleppel.

Kontakttelefon tööpäeviti 56 502 666 Björn Kass

Tähelepanu!
Mihkli laada seltsing kogub jätkuvalt materjali Mihkli laadade kohta nii endistest aegadest kui ka tänapäevast. Väga tähtsal kohal on fotod ja mälestused 20.-30. aastatest.

Ette tänades ja infot oodates tel.58039542
või e-post: mihklilaat@hotmail.ee
Täname neid, kes juba on meie uurimisele kaasa aidanud!

*Nüüd igaveseks pandud risti
on Sinu külmad käed
ja rahuund ei sega enam miski,
on ületatud viimse vaeva mäed...*

ALEKSANDRA TSVETKOVA
29.08.1932- 09.10.2006

MARGARETHA MÄND
17.10.1920-13.10.2006

Pensionäride pidu

Sügiseti on kena tava meeles pidada meie valla vanemat põlvkonda ja kutsuda kõiki pensioniikka jõudnuid koos mõnusalt peoõhtut veetma.

Sel korral toimus pidu 07. oktoobril Lõpe klubis. Pidulistele oli kaetud kena laud ja õhtut oli läbi viima kutsunud Margus Kastor.

Tantsuks mängisid noored karmoskamängijad Meel ja Tom.

Pidu oli tore ja usun, et kõik jäid rahule.

Merike Pikk mets

MEENUTUSI KESK-NORRAST/6

Meile tavapäratult on maksustatud linna ümbersõidutee, linnast läbimise eest peab maksma 15 nok, kaardiga 7 nok, pühapäeviti on sõit tasuta. Sild on tasuline- 100 nok. Umbes 10 aasta jooksul on vaja silla ehitamise kulud tagasi teenida.

Bergenis on talvel temperatuur -4-5°C, kui on juba -15 pannakse kool kinni. Lumi võib kesta kõige rohkem 2 nädalat. Vihmaperioodil võib sadada 2 nädalat järjest, taevast on nii madalal, et vahet maa ja taeva vahel ei märkagi. Vihm on udu taoline, ela kui akvaariumis. Seepärast pakitakse lapsedki vettpidavatesse riidesse ja jalatsitesse. Lasteaedu on näiteks kahesuguseid-ruumides sees, mis maksab 3000 nok-i ja vabaõhu lasteaed-600 nok-i. Lasteaias on mikrouunis soojendatud valmistoit või saiakesed, koolis saab ainult piima.

Kooli minnakse 15.aug. ja õppetöö kestab jaanipäevani, vaheajad on veidi pikemad kui meil. Õpikud on tasuta 6. klassini ja need tuleb tagastada. Töövihikud on samuti tasuta, neid on väga palju, kuid 1/3 jääb kasutamata. Kuni 6.klassini hindede ei panda, peale seda tulevad põhikoolis hindad. Kooli lähevad lapsed 6.aastaselt, aga nad ei pea enne midagi oskama.

Tavakoolis käivad ka puuetega lapsed, neid ei eraldata tervetest.

Igal esmaspäeval käiakse kas matkadel, muuseumides, mägedes-seda iga ilmaga. Lapsed peavad ka kõik vahetunnid viibima õues- iga ilmaga. Maakohtadest käivad lapsed koolis bussiga, on olemas pikapäevärühmad, nende eest tuleb tasuda 1500 nok-i. Kui kodukoha kool on läbi, minnakse linna, üüratakse korter. Üürid on kallid: 1 tuba+ köök+ vannituba maksab 3000 nok-i.

Keskmine teenistus on 30 tuhat nok-i, maksud 26%- sh. tervisekindlustus.

Linnas on ülikoolid, raamatukogud, muuseumid. Bergenis on säilinud ka vanalinn, 11.saj.Maria kirik, sadam, kalaturg.

Käisime ka vanalinnas. Majad on puidust, osa tänavaidki laudadest ja väga kitsad. Linnas on majad, kus saab üürida kortereid, enamus eraomand. Selliseid paneelilamuid, kui meil, ei näe kusagil. Maal on näha ainult väiksemaid ja suuremaid eramaju. (Järgneb...)

Pildid Lõpe bussipeatusest, mis nii kohalikele kui möödasõitjatele avanevad, on masendavad. Esimene suur lõhkumine toimus kevadel. Tol korral parandatud ja värvitud katusealune sattus oktoobri algul jälle vandaalide ohvriks. Nüüd prooviti ehitada ka maha põletada. Tekib küsimus, kas selliste tegude tegijatel üldse midagi juuste all on?

JUNNUMAA KUUKIRI

Lehe väljaandja
Koonga Vallavalitsus

trükkinud OÜ "Hansaprint"
Merike Pikk mets 44 62 359, 58 039 542 e-mail:pikkmets@hotmail.ee
Helgi Mitt 44 73 740